

KRAFTSAMLING FULLFÖLJDA STUDIER

PM - MÅLGRUPPERNAS SYN PÅ KRAFTSAMLINGEN OCH FORTSATTA BEHOV

2024-09-16

KRAFTSAMLING FULLFÖLJDA STUDIER

Uppdragsnamn	Kraftsamling fullföljda studier
Uppdragsnummer	
Författare	Fredrik Wikström
Datum	2024-09-16

KUND

Västra Götalandsregionen

KONSULT

WSP
121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10-722 50 00
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
wsp.com

KONTAKTPERSONER

FREDRIK WIKSTRÖM, WSP ADVISORY
E-POST: FREDRIK.WIKSTROM@WSP.COM
TEL: 076-1142435

INNEHÅLL

1 Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Enkätfrågor och metod	4
2 Enkätresultat och kommentarer	6
2.1 Bakgrundsuppgifter	6
2.2 Kännedom om den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021-2030 och om Kraftsamling Fullföljda studier och kunskapsnoder	8
2.3 Frågor om kontakter med kommunalförbundet (kunskapsnoden) i frågor om Fullföljda studier.	8
2.4 Påståenden om värdet av kontakterna med kommunalförbundet (kunskapsnoden).	11
2.5 Påståenden som handlar om er samverkan med andra aktörer etc	14
2.6 Frågor om projekt och kunskapsspridning	18
2.7 Frågor om framtid och önskemål	21
2.8 Övriga synpunkter	24
3 Bilagor	25
3.1 Bil 1. Enkät till Skolchefer	25
3.2 Bil 2. Öppna svar för Skolchefer	25
3.3 Bil 3. Enkät till målgrupper	25
3.4 Bil 4. Öppna svar för Målgrupper	25

1 INLEDNING

WSP har två sammanhängande utvärderingsuppdrag för Västra Götalandsregionens kopplat till deras kraftsamling för fullföljda studier:

1. Utvärdering av kraftsamling fullföljda studier som metod och arbetssätt för regional utveckling.
2. Lärandeutvärdering av arbetet att under snart två års tid utveckla en delregional och en länsövergripande samverkansstruktur kopplat de fyra kommunalförbunden (sk. kunskapsnoder).

Denna PM är en underlagsrapport till båda dessa uppdrag och utgörs av en redovisning av två enkätundersökningar med syfte att fånga målgruppers kännedom om kraftsamlingen, syn på kunskapsnodernas arbete, metoder, nytta, behov av fortsatt arbete etc.

1.1 BAKGRUND

Kraftsamlingen fullföljda studier är en av fyra tvärssektoriella kraftsamlingar (de övriga är Digitalisering, Elektrifiering och Cirkulära affärsmodeller) och är kopplad till Västra Götalands regionala utvecklingsstrategis långsiktiga prioriteringar att Öka inkluderingen för tillit och sammanhållning, samt prioriteringen att Bygga kompetens för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Kraftsamling fullföljda studier handlar om att ge barn och unga de bästa förutsättningarna för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro. Inför kraftsamlingen har Västra Götalandsregionen tillsammans i en process med regionens aktörer valt ut fyra prioriterade inriktningar och dessa är psykisk ohälsa, föräldrar som resurs, läsning och språkutveckling, samt motivation och framtidstro.

1.2 ENKÄTFRÅGOR OCH METOD

Två enkäter har riktats till två olika målgrupper. En enkät till alla skolchefer i Västra Götalands kommuner. En enkät till de beslutsfattare och andra yrkesverksamma som kunskapsnoderna har arbetet tillsammans med eller mött i sina olika utvecklingsstödjande aktiviteter.

Nedan redovisas de två enkäternas gemensamma frågeområden och metod. Enkäterna som helhet bifogas som bilaga till denna PM.

Enkäternas gemensamma frågeområden är:

- Kännedom om den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021-2030 och om Kraftsamling Fullföljda studier och kunskapsnoder.
- Kontakter som målgruppen har haft med kommunalförbunden (kunskapsnoderna) i frågor om Fullföljda studier.
- Målgruppernas upplevelse av värdet av kontakterna med kommunalförbunden (kunskapsnoderna).
- Målgrupperna beskrivning av hur samverkan med andra aktörer har utvecklats.
- Målgruppens beskrivning av vilka metoder som använts och hur målgrupperna upplevt stödet från noder och VGR i arbetet.
- Målgruppernas beskrivning av hur de tagit del av och spridit kunskap om metoder och arbetssätt för fullföljda studier.
- Målgruppernas uppfattning om framtida viktiga prioriteringar i arbetet med fullföljda studier

Skolchefsenkäten gick ut till sammanlagt 65 skolchefer och efter tre påminnelser har sammanlagt 52% av dessa svarat på enkäten.

Urvalet av respondenterna för enkäten till yrkesverksamma har tillhandahållits av de fyra kunskapsnoderna och uppgick till sammanlagt 363 personer. Efter tre påminnelser har sammanlagt 31% svarat på enkäten.

Adresser till skolchefer har WSP erhållits genom att Västra Götalandsregionens har bett de fyra kommunalförbunden inkomma med dessa. Kontaktuppgifter till yrkesverksamma i målgrupper som kunskapsnoderna i sitt arbete varit i kontakt med har WSP också, via Västra Götalandsregionen, erhållit från kunskapsnoderna. Ett resultat i sig är att kunskapsnoderna kan tillhandahålla adresser till 363 personer. Vi hade förväntat oss ett betydligt större antal adresser med tanke på omfattningen av de olika aktiviteter som kunskapsnoderna har haft som riktar sig till målgruppen. Men det faktum att vi endast fick 363 personer som urval till enkätundersökningen behöver förstås inte betyda att de i sina insatser har nått betydligt fler. Dock pekar det på betydelsen av att kunskapsnoderna utvecklar sin förmåga att kunna identifiera och tillhandahålla uppgifter om vilka målgrupper som de når med sina insatser. Från Skaraborgs kommunalförbund fick vi 159 adresser, Fyrbodals kommunalförbund 99 adresser, Göteborgsregionens kommunalförbund 60 adresser och från Sjuhärads kommunalförbund 44 adresser.

För att särskilja svaren från skolchefer respektive de svar som avgivits från målgrupperna som kunskapsnoderna har uppgett att de har varit i direkt kontakt med så omnämnes dessa framledes som resultat från skolchefer respektive resultat från målgrupper. I praktiken kan dock båda dessa grupper förstås ses som kunskapsnodernas målgrupper.

Enkäterna bestod av såväl fasta som öppna svarsalternativ. Svaren ifrån de öppna frågorna kommenteras då WSP ser att det tillför något till redovisningen. Alla öppna svar återfinns i bilagor.

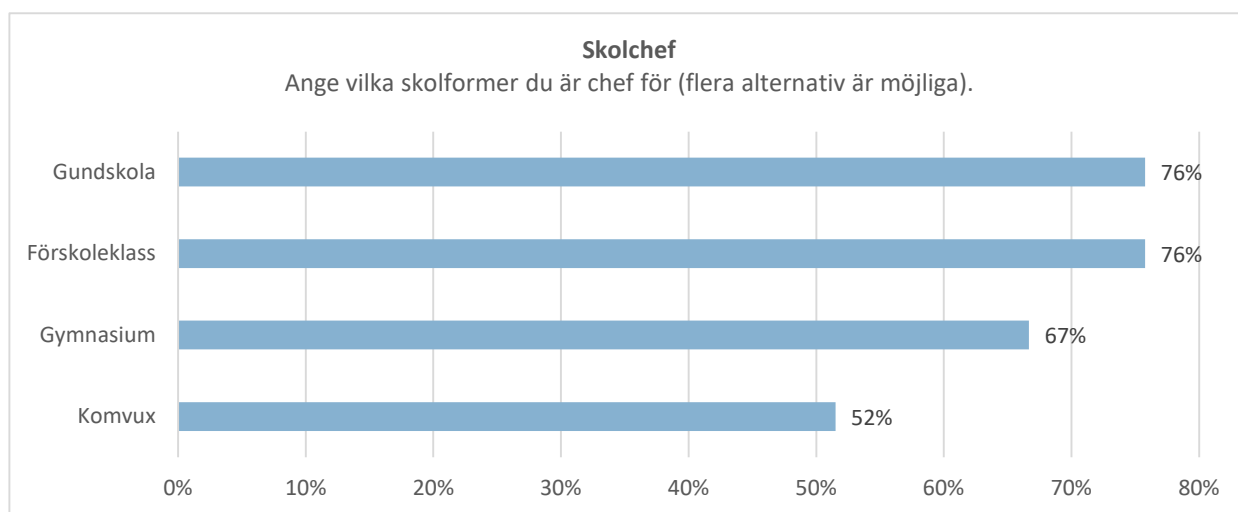
Nedan redovisas och kommenteras svaren från enkätens frågeområden.

2 ENKÄTRESULTAT OCH KOMMENTARER

2.1 BAKGRUNDSUPPGIFTER

Skolchefer

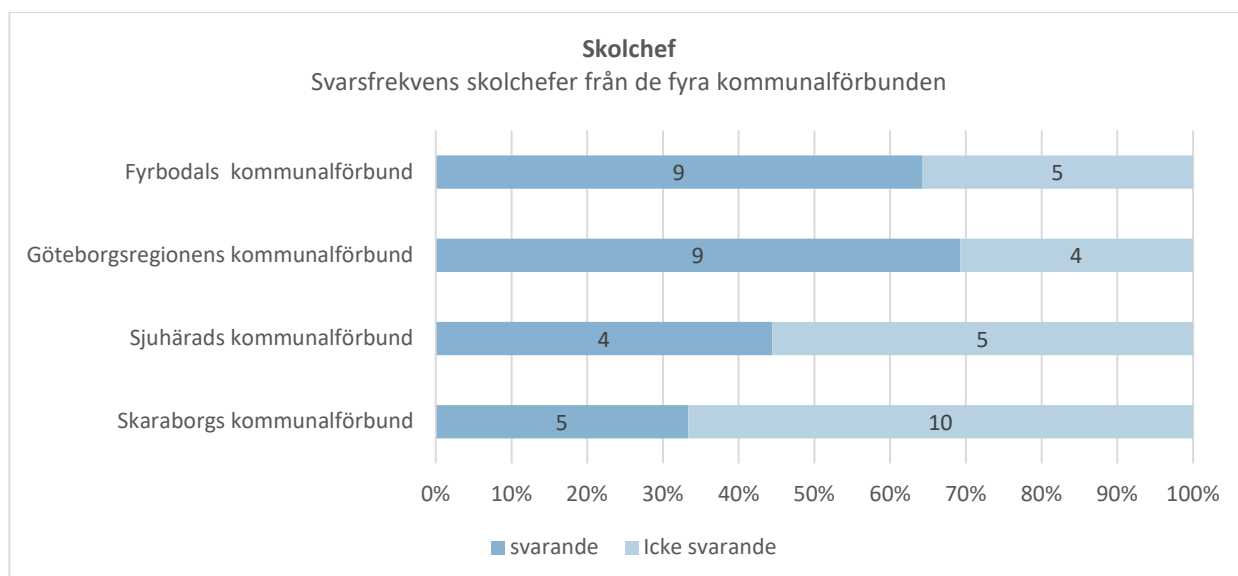
Som framgår av figuren nedan kan en respondent vara skolchef över flera skolformer. För skolcheferna utgörs 76% av svaren från skolchefer som är chefer över grundskola och/eller förskoleklass. 67% av respondenterna är skolchef för gymnasium och 53% är skolchef för Komvux. Eftersom respondenterna kunde uppge flera alternativ innebär det i praktiken att det exempelvis kan förekomma att en skolchef har angett att den är chef för alla skolformer, men även det omvända kan vara fallet dvs att en skolchef angett att den endast är skolchef för en, två eller tre av de olika skolformerna.

Figur 1. Skolformer skolchefer är chef över.

Svarsfrekvens per kommunalförbund

I figuren nedan framgår att det i huvudsak är skolchefer i Fyrbodals- och i Göteborgsregionens kommunalförbund som har svarat på enkäten. I Sjuhärads kommunalförbund är det nästan hälften av alla skolchefer som svarat och lägst svarsfrekvens har vi från Skaraborgs kommunalförbund.

Figur 2. Svarsfrekvens skolchefer uppdelat per kommunalförbundsområde (antal och andel).

Fyrbodals kommunalförbund

I kommunalförbundet ingår Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Åmål.

Göteborgsregionens kommunalförbund

I kommunalförbundet ingår Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungssund, Tjörn och Öckerö.

Sjuhärads kommunalförbund

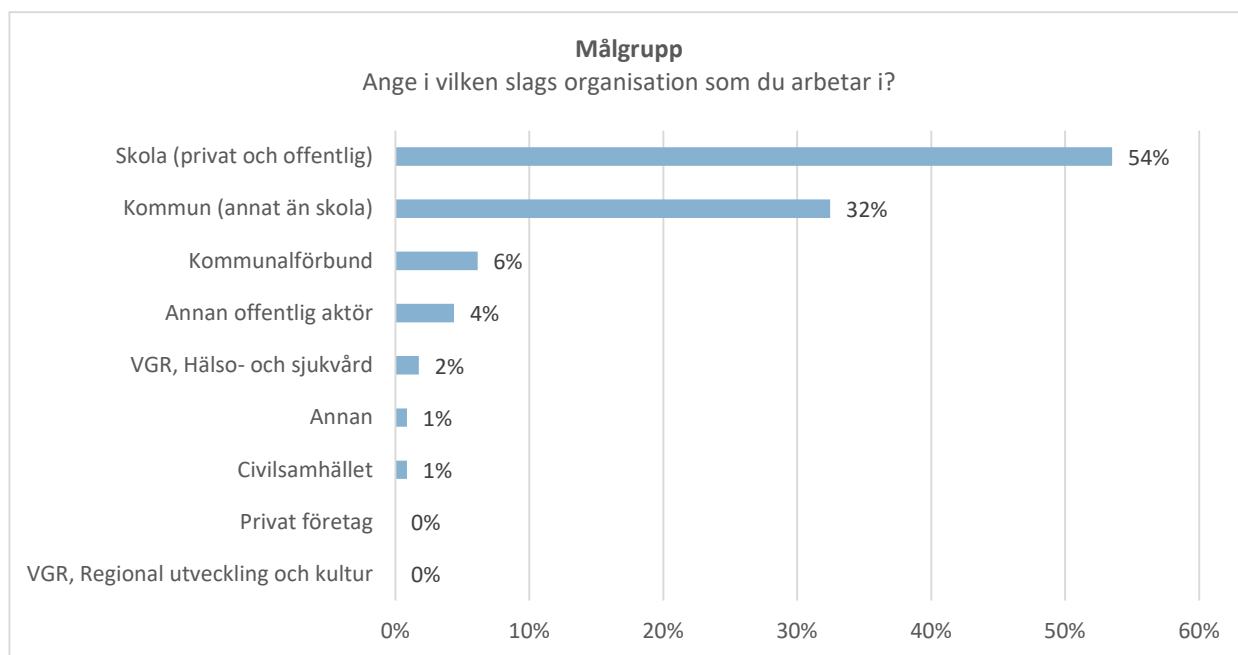
Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn, Vårgårda och Varbergs kommun

Skaraborgs kommunalförbund

I kommunalförbundet ingår Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara.

Målgrupp

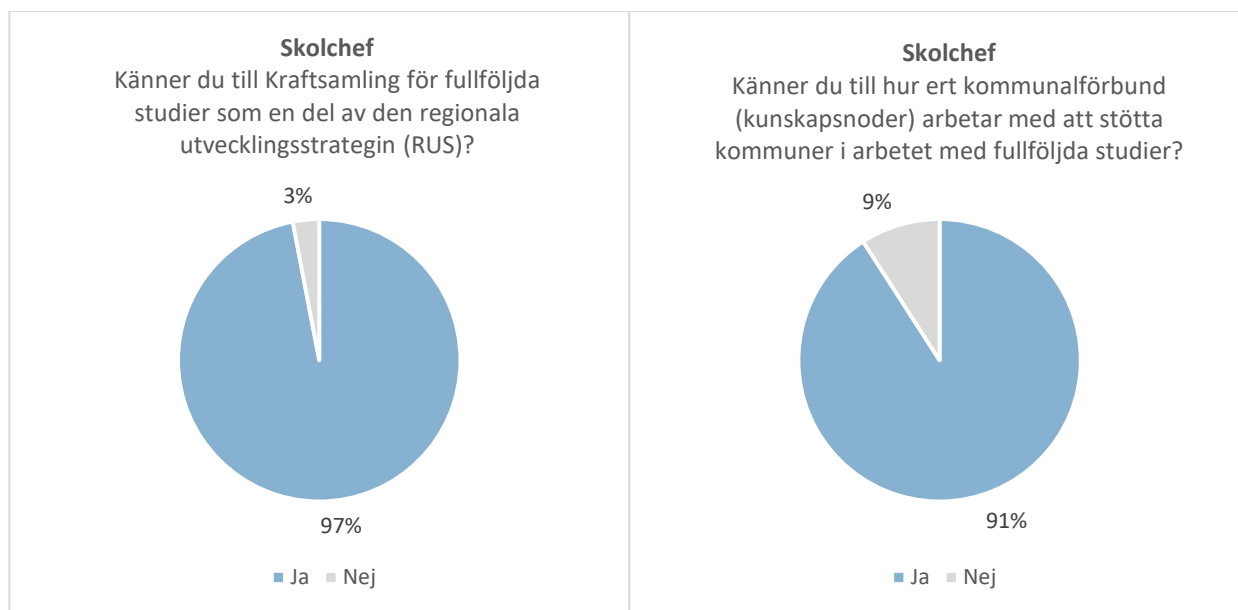
För målgruppen för kraftsamlingar har enkätens respondenter uppgett vilken slags organisation de tillhör. Som framgår av figuren nedan är det i huvudsak respondenter som är verksamma inom skola (privat och offentlig) som har svarat på enkäten (54%). Den näst största gruppen respondenter (32%) arbetar inom kommun (exklusive skola).

Figur 3. Organisation som respondenter från målgruppen arbetar inom.

2.2 KÄNNEDOM OM DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN FÖR VÄSTRA GÖTALAND 2021-2030 OCH OM KRAFTSAMLING FULLFÖLJDA STUDIER OCH KUNSKAPSNODER

I figurerna nedan redovisas enkätsvaren som handlar om skolcheferna känner till kraftsamling fullföljda studier som en del av den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Svaren redovisas också på frågan om skolcheferna känner till hur kommunalförbund (kunskapsnoder) arbetar med att stötta kommuner i arbetet med fullföljda studier.

Figur 4. Skolchefers kännedom om kraftsamlingen som en del av RUS och om hur kunskapsnoden arbetar.

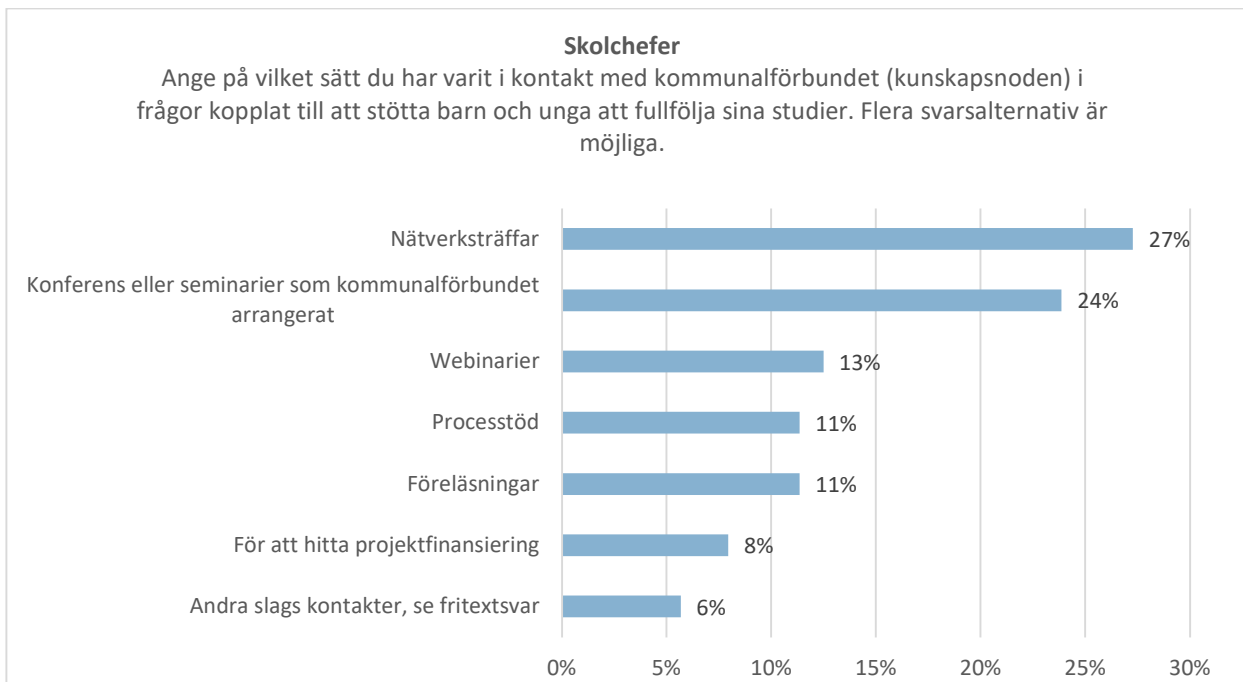
Av de svarande skolcheferna uppger endast en 3% att de inte har någon kännedom om kraftsamlingen för fullföljda studier som en del av den regionala utvecklingsstrategin. I frågan om huruvida man känner till på vilket sätt ens kommunalförbund, alltså kunskapsnod, arbetar för att stötta kommunernas arbete med fullföljda studier svarar också mycket få att de inte har någon kännedom om detta, vilket visar att en betydlig majoritet av de svarande skolcheferna har vetskap om arbetet kopplat till kraftsamlingen.

2.3 FRÅGOR OM KONTAKTER MED KOMMUNALFÖRBUNDET (KUNSKAPSNODEN) I FRÅGOR OM FULLFÖLJDA STUDIER

På vilket sätt har skolchefer och målgruppen varit i kontakt med kunskapsnoden?

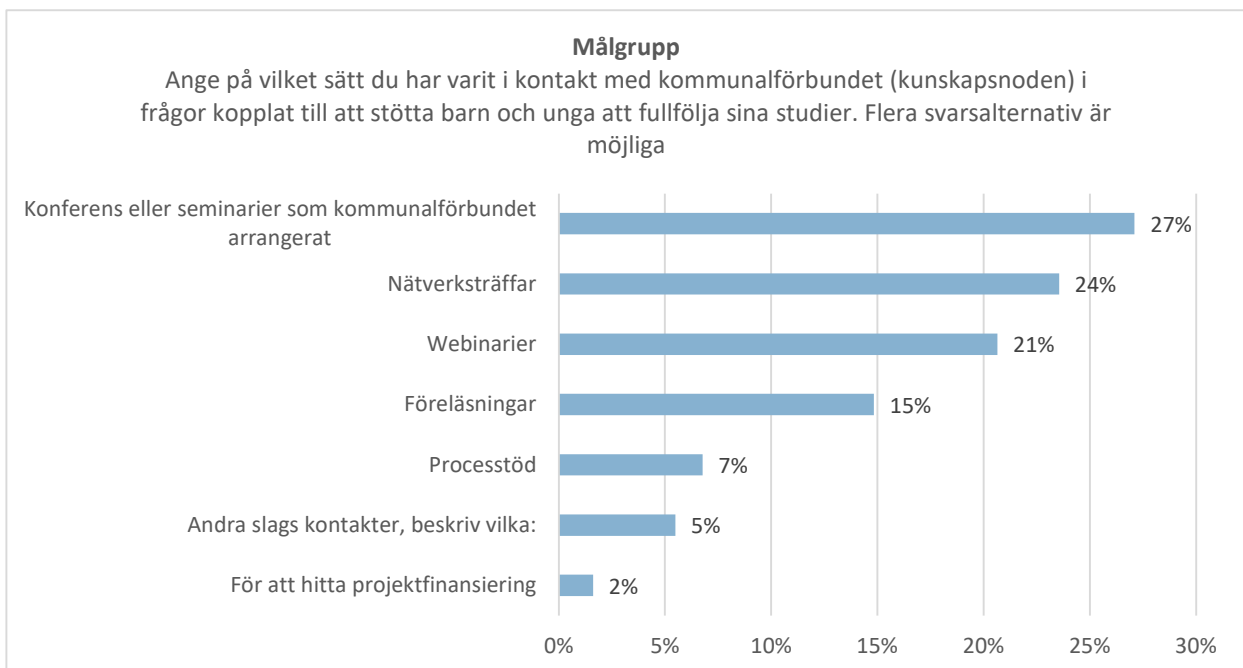
I frågan på vilket sätt de svarande varit i kontakt med sitt kommunalförbund kopplat till arbetet med fullföljda studier framgår det av figuren nedan att det vanligast förekommande alternativet hos svarande skolchefer är att kontakten skett genom nätverksträffar. Det näst vanligaste alternativet är kontakt via konferens eller seminarier arrangerat av kommunalförbunden. För resterande alternativ är svarsfrekvensen relativt jämn; dock är projektfinansiering en något mindre vanlig form av kontakt i jämförelse med webinarier, föreläsningar, och processtöd.

Bland de som svarat alternativ 7 = andra slags kontakter uppges exempelvis möte, arbetsutskott, och styrgrupp i kunskapsnoden som alternativa kontakter.

Figur 5. På vilket sätt som skolchefer har haft kontakt med kunskapsnoden i frågor kopplat till att stötta barn och unga att fullfölja studier

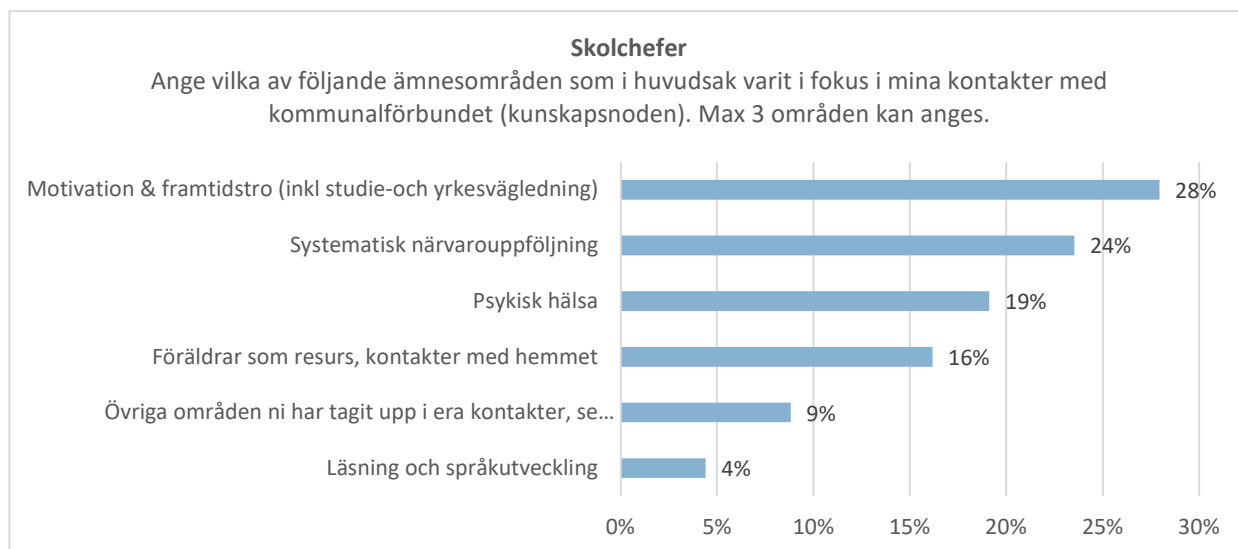
I samma fråga ställd till målgruppen framkommer det enligt figur nedan i stället att konferens eller seminarier arrangerade av kommunalförbunden som den vanligaste kontaktformen. Därefter är nätverksträffar vanligast, och sedan webinarier. Bland de övrigt beskrivna kontakterna, utöver alternativen, uppges bland annat arbete i styrgrupper, samverkan i olika projekt, kollegor och nyhetsbrev.

Figur 6. På vilket sätt som målgruppen har haft kontakt med kunskapsnoden i frågor kopplat till att stötta barn och unga att fullfölja studier

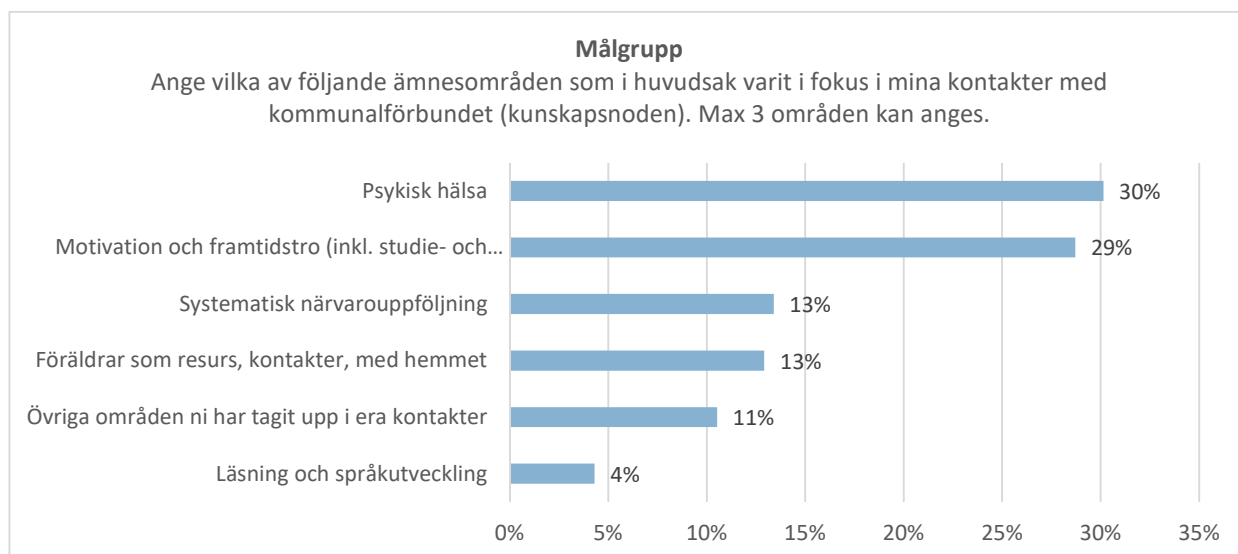
Vilka av de prioriterade inriktningarna har varit i fokus?

Som framgår av figuren nedan så är det vanligaste fokusområdet bland skolchefer för kontakten med kommunalförbundet elevers motivation och framtidstro. Därefter är systematisk närvarouppföljning det vanligaste området, följt av psykisk hälsa och kontakten till hemmet och föräldrar. Av de öppna svaren lyfts också andra fokusområden som viktiga såsom tidig upptäckt och tidiga förebyggande insatser samt kontakter med föreningsliv.

Figur 7. Ämnesområden i fokus för skolchefer vid kontakt med kunskapsnod

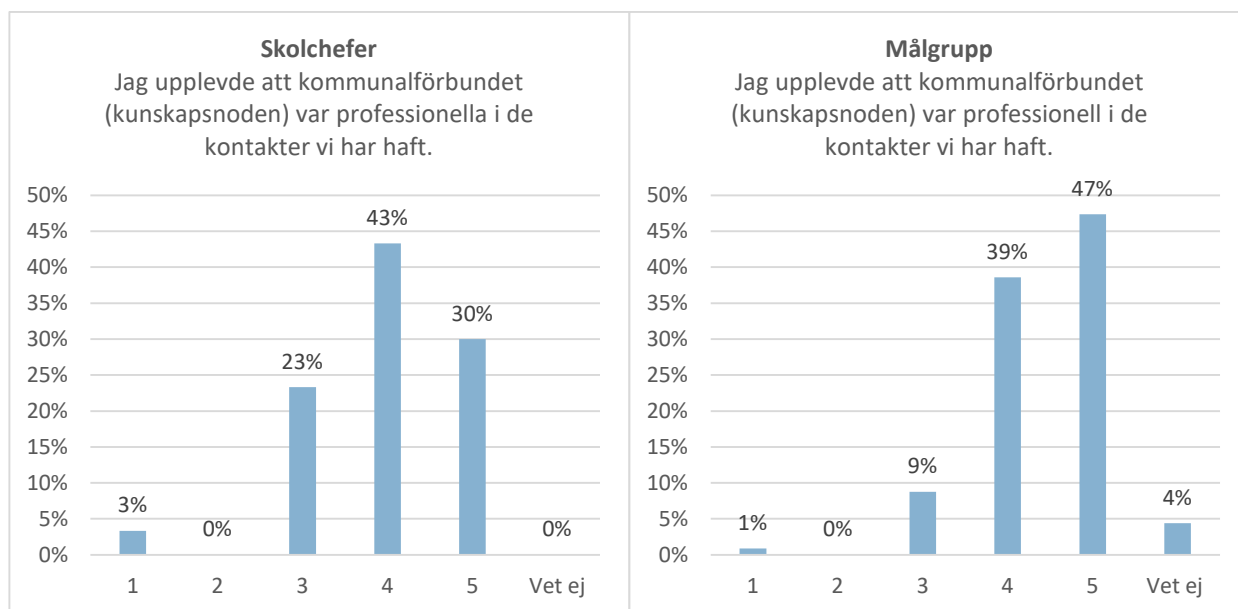
Om vi i stället studerar resultatet i nästa figur nedan är det vanligaste fokusområdet för kontakten hos målgruppen istället psykisk hälsa, och därefter motivation och framtidstro. Likt för skolcheferna är läsning och språkutveckling det minst förekommande fokusområdet uppgett av de svarande. Övriga områden, utöver de ställda alternativen, som framkommer i öppna svar är trygghet och studiero, ökad samverkan, Kommunala aktivitetsansvaret (KAA), ungas digitala medieanvändning, särbegåvade elever, samt struktur och organisation för projektet.

Figur 8. Ämnesområden i fokus för målgrupp vid kontakt med kunskapsnod

Upplever man att kunskapsnoderna har varit professionella i de kontakter man haft?

Som framgår av figurerna nedan uppfattar både skolcheferna och målgruppen kommunalförbunden som professionella i sina kontakter till en relativt hög grad. Målgruppen är särskilt positiv, där majoriteten av de svarande uppger att förbunden varit professionella i en mycket hög grad, tätt följt av den näst högsta graden. Där respondenterna ombeds motivera sina svar framhäver många att kunskapsnoderna är lyhörda, tillmötesgående och trevliga, men framförallt att de är engagerade, pålästa, och kunniga samt att samarbetet med noden fungerar väl.

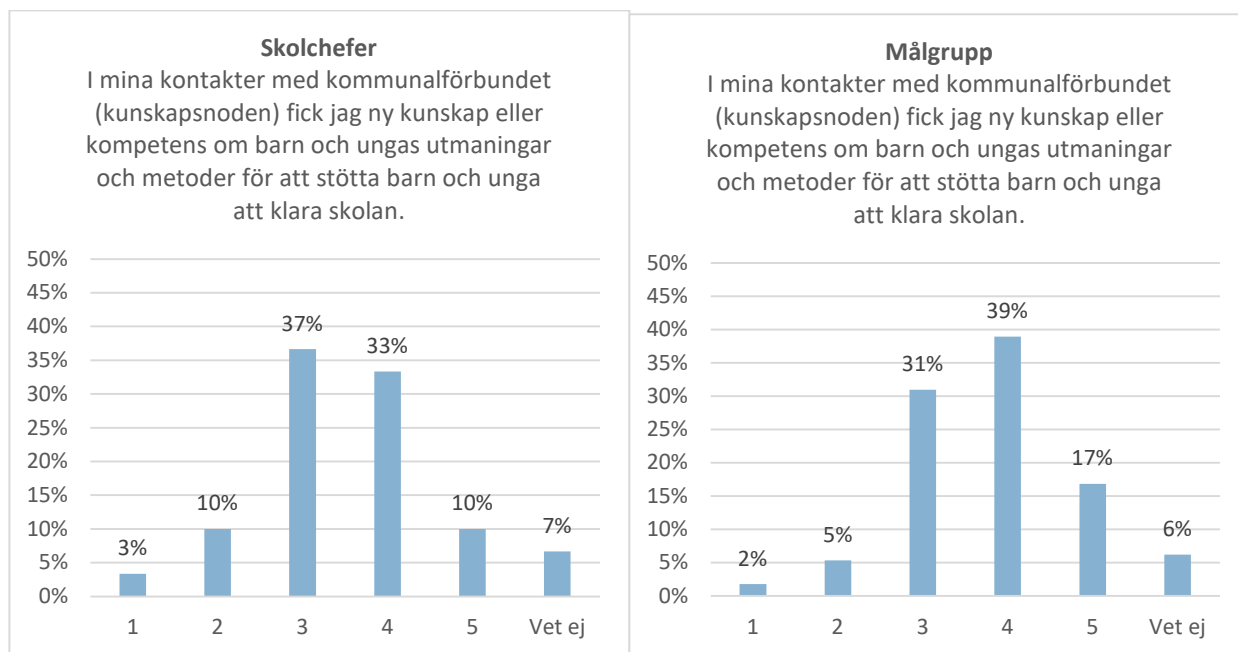

Figur 9. Bedömning professionalitet i kontakter med kunskapsnod. Skala 1–5, där 1 = stämmer inte alls och 5 = stämmer i mycket hög grad, 6 = vet ej / inte aktuellt

2.4 PÅSTÅENDEN OM VÄRDET AV KONTAKTERNA MED KOMMUNALFÖRBUNDET (KUNSKAPSNODEN)

Har man fått ny kunskap eller kompetens i kontakt med kunskapsnoden?

Som framgår av figurerna nedan är svaren relativt spridda, även om majoriteten svarar positivt på frågan om de har erhållit ny kunskap eller kompetens i kontakterna med kunskapsnoderna.

Figur 10. Bedömning ny kunskap eller kompetens genom kontakt med kunskapsnod. Skala 1–5, där 1 = stämmer inte alls och 5 = stämmer i mycket hög grad, 6 = vet ej / inte aktuellt

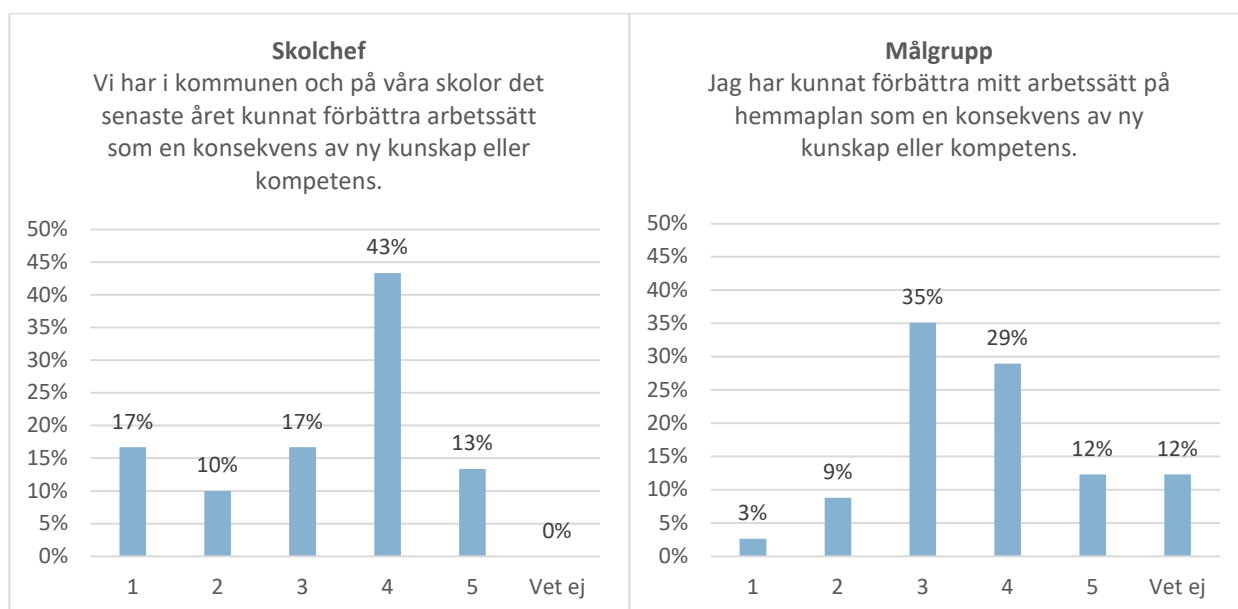
I fritextsvar där skolcheferna får motivera sitt svar har respondenterna som svarat att det stämmer i viss grad eller hög grad att de har fått ny kunskap/kompetens genom kontakten med kunskapsnoden, att de fått ny input och värdefull information och deltagit i verksamhetsnära nätverksträffar som de upplevt varit givande. Här kan uppges att kontakter med andra aktörer de har fått via noden är värdefulla och lätt till att man fått ny kunskap att ta med till den egna organisationen. Dock kan man också samtidigt peka på att implementeringen av ny kunskap fortfarande är en utmaning.

I fritextsvar där målgruppen får motivera sitt svar har respondenter som svarat att det inte stämmer eller inte stämmer alls uppgett att de redan var mycket bekanta med området sedan tidigare.

Av de som anger att kontakten med kunskapsnoden bidragit till kunskap och kompetens i högre utsträckning beskriver fritextsvaren mervärden såsom nya perspektiv, ny information och kunskap, tillgång till aktuell forskning inom området och erfarenhetsutbyte med andra aktörer. Det beskrivs också som att kunskapsnoden är en värdefull källa till kunskap och kompetens inom flertalet områden, exempelvis motivation, psykisk ohälsa och, stödstrukturer för att stötta elever att fullfölja studier.

Har kommuner och målgruppen kunnat förbättrat sitt arbetssätt som en konsekvens av ny kunskap?

Som framgår av figurerna nedan så svarar skolcheferna och målgruppen sammantaget att de till viss del har kunnat förbättra sina arbetssätt som en konsekvens av ny kunskap eller kompetens.

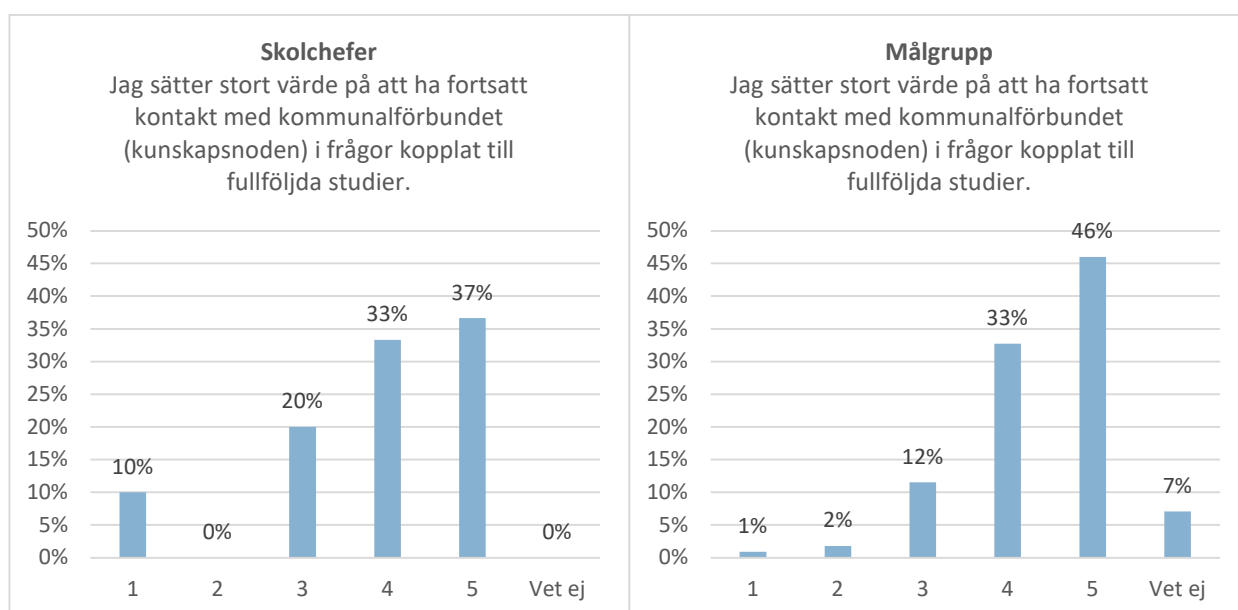

Figur 11. Bedömning av om man har kunnat förbättrat sitt arbetssätt som en konsekvens av ny kunskap. Skala 1–5, där 1 = stämmer inte alls och 5 = stämmer i mycket hög grad, 6 = vet ej / inte aktuellt

I de öppna svaren från målgruppen framkommer liknande motiveringar som i tidigare fråga, där lägre omdöme förklaras med att kunskap redan finns inom organisationen. Det tas även upp svårigheter att ta vidare kunskapen i organisationen. De högre omdömena motiveras även dem med liknande argument som i tidigare fråga. Således sådant som nya perspektiv, ny information och kunskap, tillgång till aktuell forskning inom området och erfarenhetsutbyte med andra aktörer. Flera beskriver hur arbetet i den egna organisationen har utvecklats och att det blivit en ökad prioritering kring insatser för barn och unga. Det beskrivs också att den egna kommunen inte har möjlighet att erbjuda den omfattning av aktiviteter som kunskapsnoden kunnat.

Vilket värde sätter man på att ha fortsatt kontakter med kunskapsnoderna?

I figurerna nedan framgår att både skolchefer och målgruppen uppger till hög grad att de sätter stort värde på att ha fortsatt kontakt med kommunalförbundet kopplat till fullföljda studier.

Figur 12. Bedömning av vilket värde man sätter på att ha fortsatt kontakt med kunskapsnoden i frågor om fullföljda studier. Skala 1–5, där 1 = stämmer inte alls och 5 = stämmer i mycket hög grad, 6 = vet ej / inte aktuellt

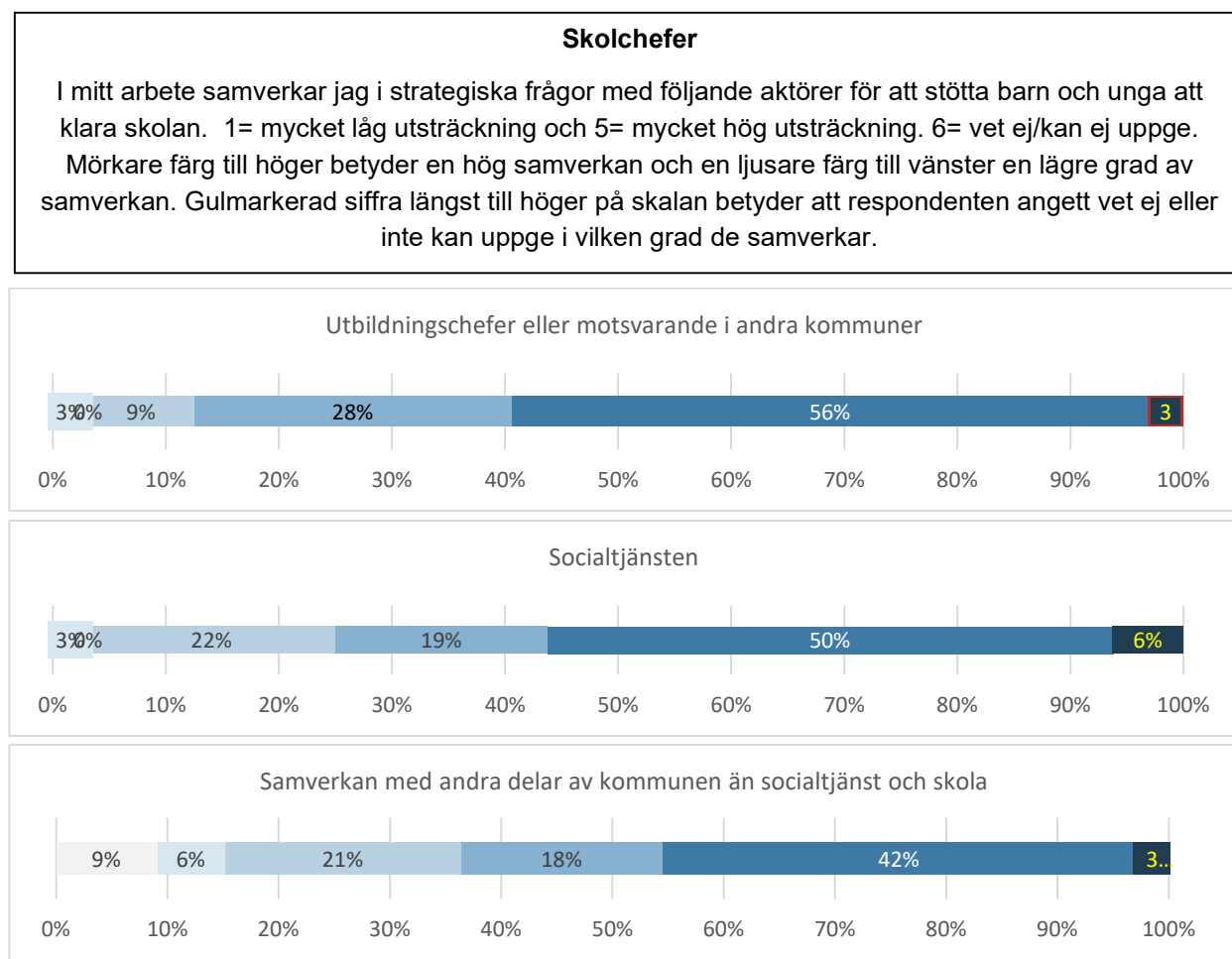
Bland skolcheferna svarar dock en tiondel att de inte alls värdesätter fortsatt kontakt, men ingen av de vederbörande motiverar sitt svar (här är det också viktigt att ha i åtanke att andelarna motsvarar mycket få svarande). I de öppna svaren uppger flera respondenter att man värdesätter samarbetet och relationen högt, och att fullföljda studier är ett arbetsområde som är mycket viktigt och kräver fortsatt samverkan. Detta anses kunna leda till att frågan får bättre slagkraft. De svarande kunde också lyfta fram sådant som att kunskapsnoderna fungerar som en god nätverksyta som också bidrar till ökad kunskap, utbyte av perspektiv, och nya viktiga insikter.

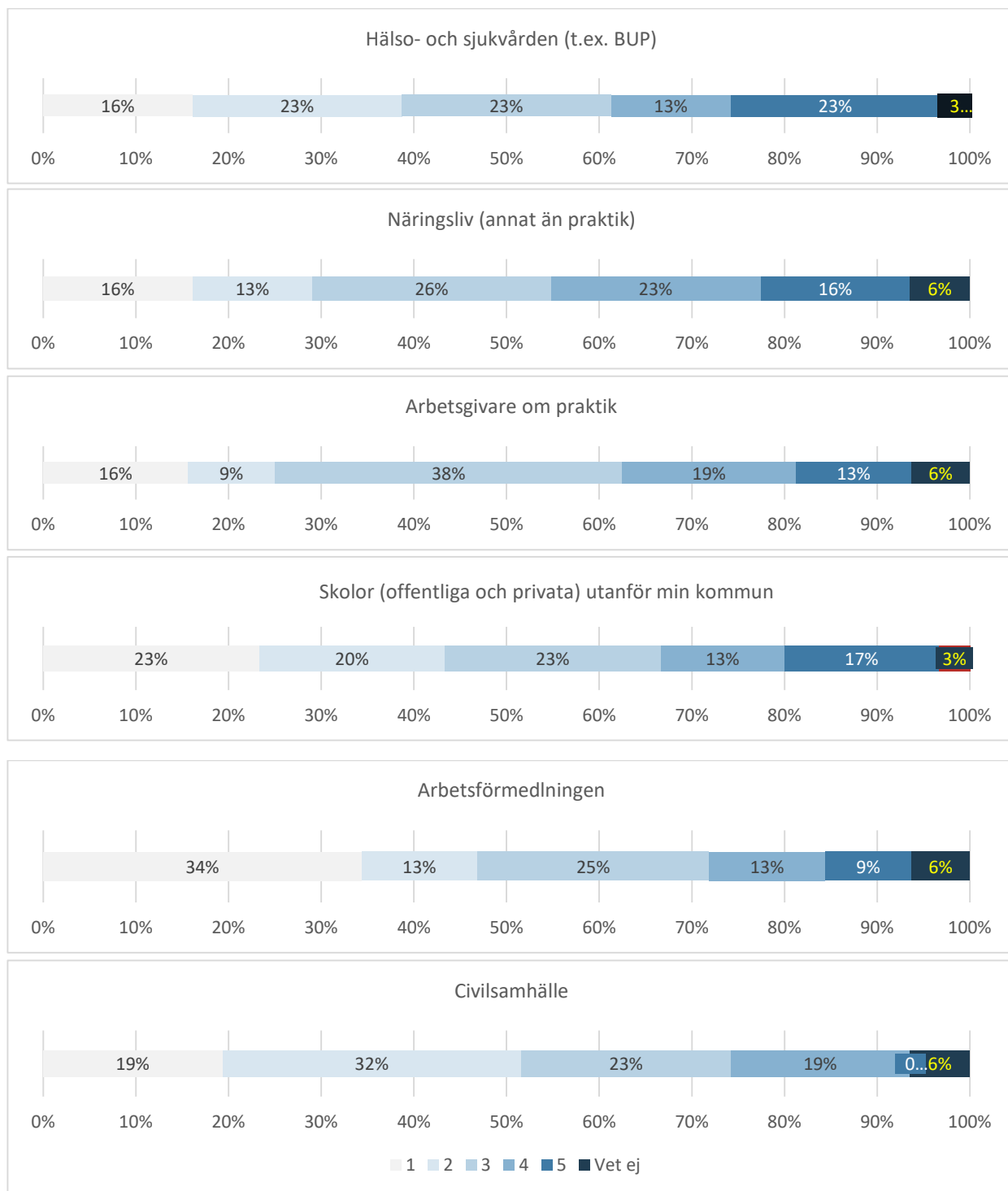
2.5 PÅSTÅENDEN SOM HANDLAR OM SAMVERKAN MED ANDRA AKTÖRER ETC

Med vilka aktörer har skolchefer en strategisk samverkan?

Skolchefer samarbetar förstås med olika aktörer i olika utsträckning och i enkäten fick de värdera hur de samverkar med olika aktörer när de gäller strategiska frågor för att stötta barn och unga att klara skolan.

Som framgår av figuren nedan anger en majoritet av skolcheferna att de i hög eller mycket hög utsträckning (mörkblå färg) har en strategisk samverkan med utbildningschefer eller motsvarande i andra kommuner och socialtjänsten. Därefter anges hälso- och sjukvården som en strategisk samverkanspartner. Lägst samarbete uppges ske med Arbetsförmedlingen och civilsamhälle. Utöver de i enkäten givna aktörerna som lämnades som alternativ beskrivs det i öppna svar att viktig strategisk samverkan också sker med exempelvis med Sveriges kommuner och regioner (SKR), Skolverket, universitet, lärarhögskolan och polis.

Figur 13: Skolchefers samverkan i strategiska frågor med olika aktörer för att stötta barn och unga att klara skolan. 1= mycket låg utsträckning och 5= mycket hög utsträckning. 6= vet ej/kan ej uppge.

Med vilka aktörer har övriga i målgruppen en regelbunden samverkan?

Som framgår av figuren nedan framträder liknande mönster som för skolchefer vad gäller vilka aktörer om målgruppen samverkar med.

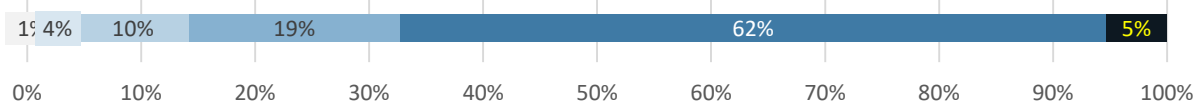
En majoritet anger att de i hög eller mycket hög utsträckning (mörkblå färg) har en regelbunden samverkan med skolor i sin egen kommun, socialtjänsten och därefter skolor utanför kommunen. Hälsa- och sjukvården ses också som en viktig samverkanspartner. Lägst samarbete sker med Arbetsförmedlingen och civilsamhälle. Utöver ovannämnda aktörer beskrivs i fritextsvar att samverkan i strategiska frågor sker med Sveriges kommuner och regioner (SKR) Skolverket, universitet, lärarhögskolan och polis.

Målgruppen

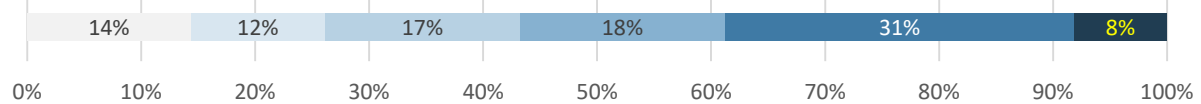
Jag samverkar regelbundet i mitt dagliga arbete med följande aktörer för att stötta barn och unga att klara skolan. 1= mycket låg utsträckning och 5= mycket hög utsträckning. 6= vet ej/kan ej uppge.

Mörkare färg till höger betyder en hög samverkan och en ljusare färg till vänster en lägre grad av samverkan. Gulmarkerad siffra längst till höger på skalan betyder att respondenten angett vet ej eller inte kan uppge i vilken grad de samverkar.

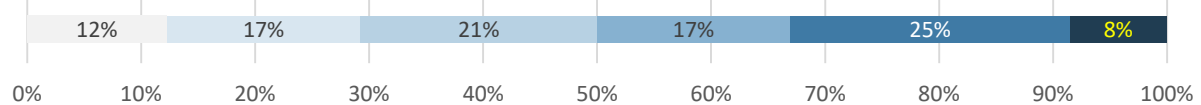
Skolor (offentliga och privata) i min kommun

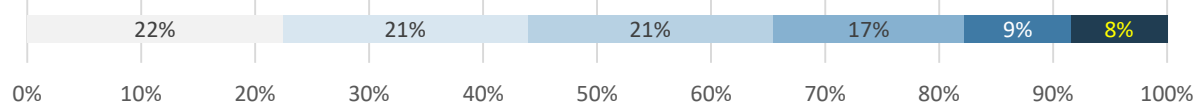
Socialtjänsten

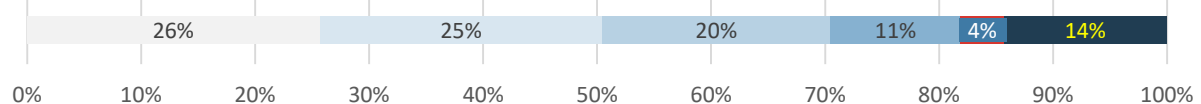
Skolor (offentliga och privata) utanför min kommun

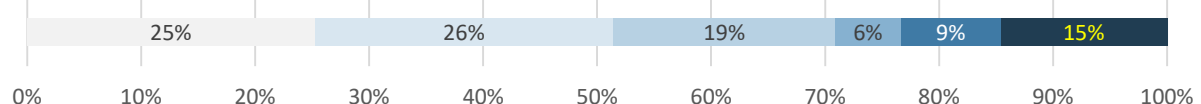
Hälsa- och sjukvården (t.ex. BUP)

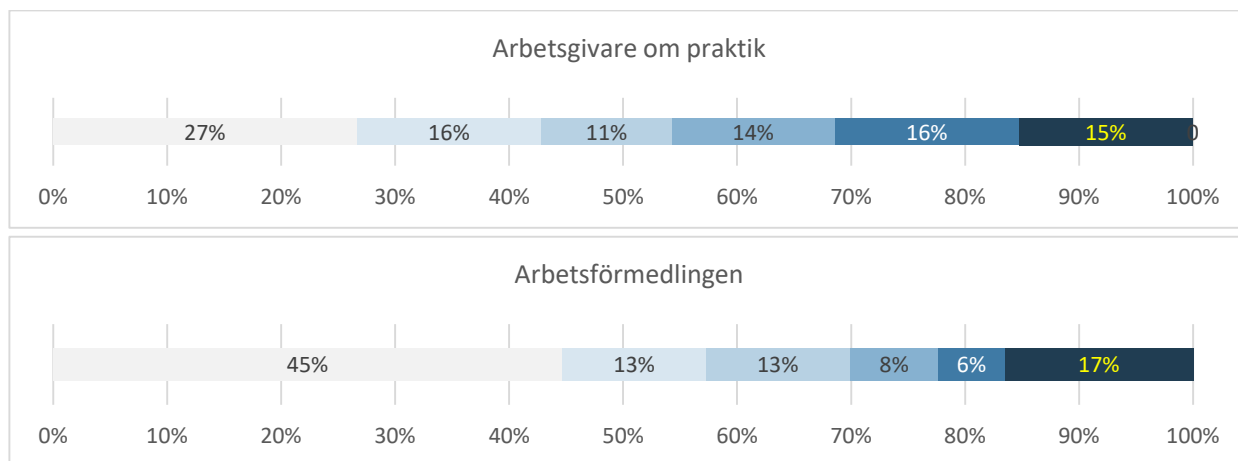

Civilsamhället

Näringsliv (annat än praktik)

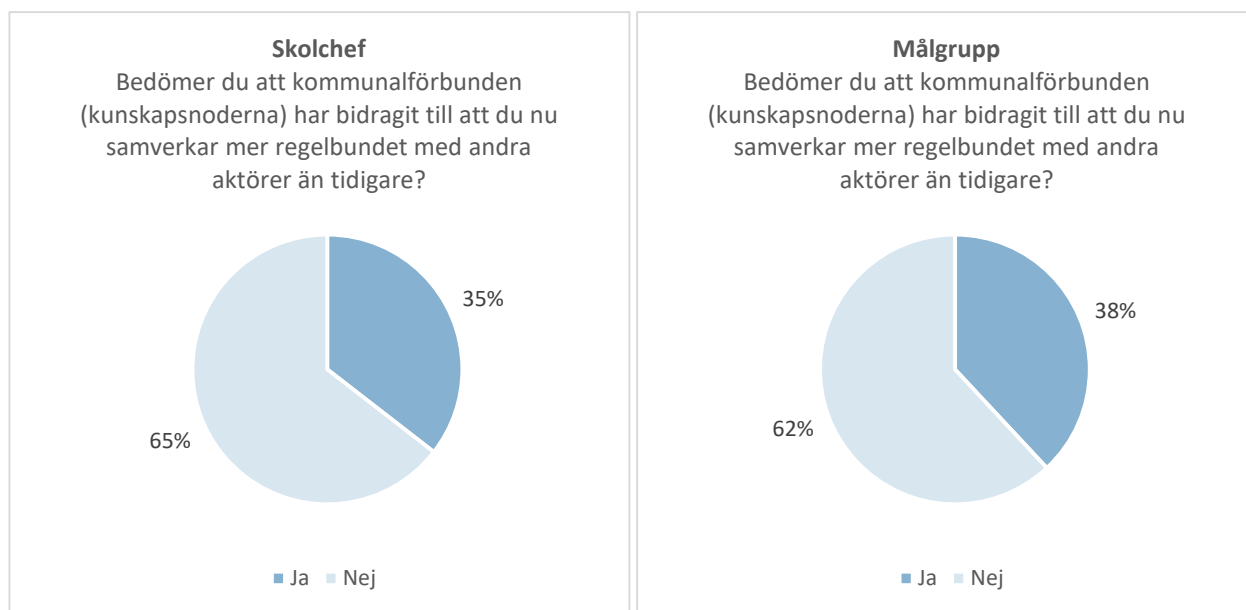

Figur 14: Målgruppens regelbundna samverkan med andra aktörer för att stötta barn och unga att klara skolan. 1= mycket låg utsträckning och 5= mycket hög utsträckning. 6= vet ej/kan ej uppge.

Har kunskapsnodernas arbete inneburit att man nu samverkar mer med andra aktörer?

Som framgår av figuren nedan uppger upp emot 40% av skolcheferna och målgruppen att man samverkar mer regelbundet med andra aktörer än tidigare som ett resultat av kontakter med kunskapsnoderna. Samtidigt är det också över hälften som uppger att de idag inte har en mer regelbunden samverkan.

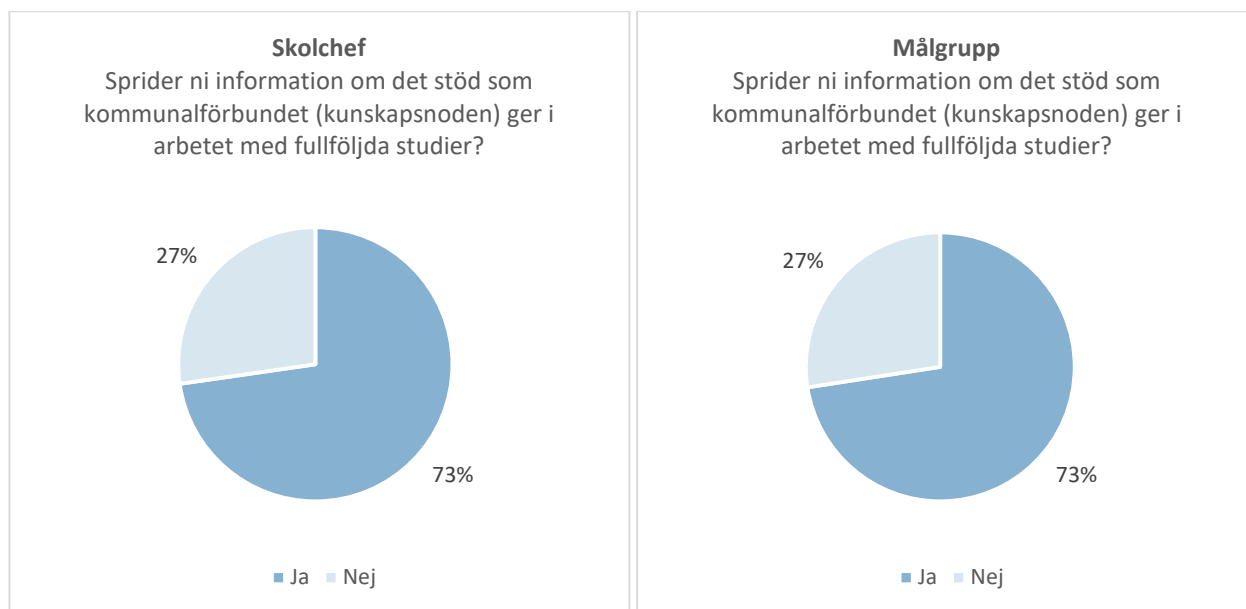
Figur 15: Målgruppens bedömningar om kunskapsnoden bidragit till en mer regelbunden samverkan med andra aktörer.

I fritextsvar uppges aktörer som man nu har startat samverkan med vara exempelvis SKR, Skolverket, universitet, lärarhögskolan och polis.

2.6 FRÅGOR OM PROJEKT OCH KUNSKAPSSPRIDNING

Sprider målgrupperna information om det stöd som kunskapsnoderna kan ge?

Som framgår av figuren nedan anger majoriteten av respondenterna, såväl skolchefer som övriga i målgruppen, att de sprider information om kommunalförbundens (kunskapsnodens) stöd i arbetet med fullföljda studier. Mindre än en tredjedel av de svarande uppger att de inte sprider informationen.

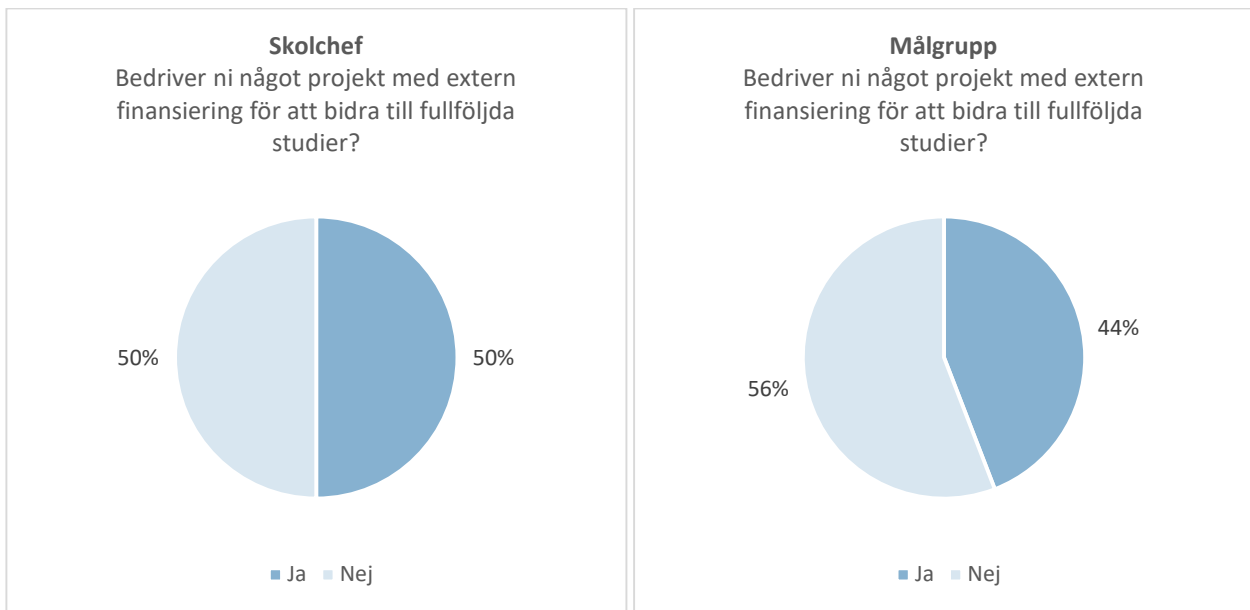

Figur 16: Målgruppernas bedömningar om kunskapsnoden bidragit till en mer regelbunden samverkan med andra aktörer.

Skolchefer och övriga i målgruppen fick också möjlighet att i fritext beskriva på vilket sätt de sprider informationen vidare och till vilka yrkesgrupper som de sprider information till. Av frisvaren ser vi att det vanligaste sättet att sprida vidare informationen är via mejl eller vid möten med andra aktörer och att det i huvudsak är till andra kollegor eller samverkanspartner som informationen sprids.

I vilken utsträckning bedrivs det särskilda projekt med extern finansiering?

Som framgår av figuren nedan uppger 50 procent av skolcheferna att man bedriver externa projekt, medan en något mindre andel av målgruppen gör detsamma.

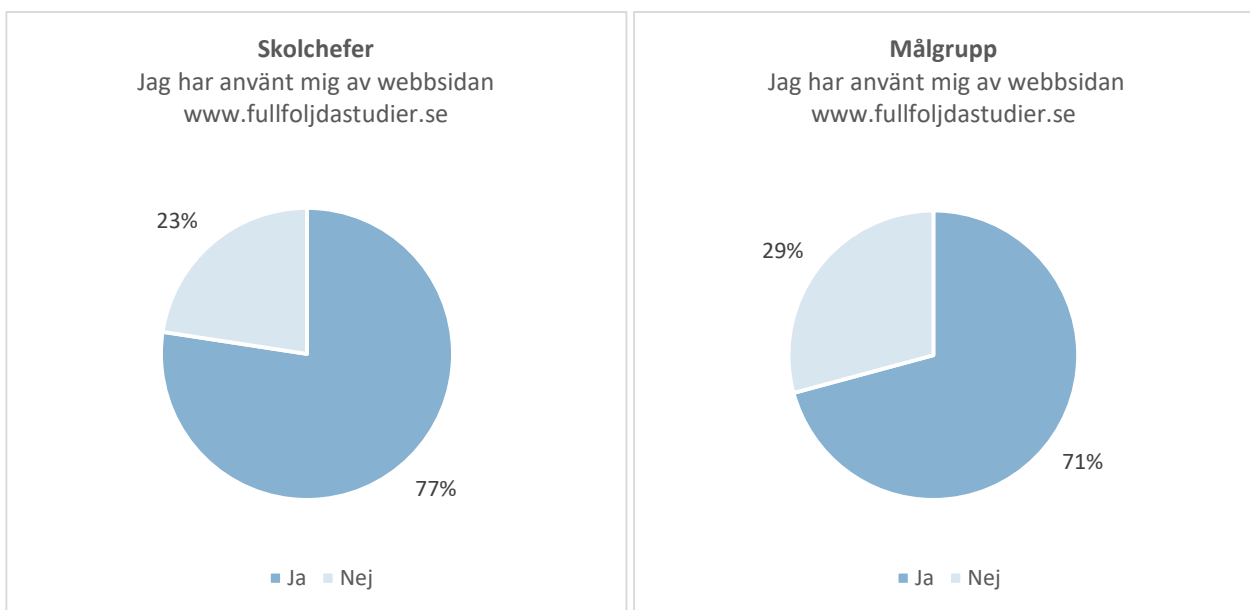
Figur 17: Målgruppernas bedömningar om i vilken utsträckning bedrivs det särskilda projekt med extern finansiering.

Av de som bedriver externa projekt beskriver majoriteten att de inte fick stöd av kommunalförbundet i framtagandet av ansökan. Ungefär en femtedel av skolcheferna och en tredjedel av målgruppen uppger att de fått stöd i ansökan. Enligt respondenterna har stödet främst varit i form av information och tips.

Målgrupperna fick också i fritext ange vilka projekt det handlade om, vilken medfinansiering och inriktning. Bland dessa förekom SIM projekt men även medel från andra projektfinansiärer såsom ESF.

I vilken utsträckning har man använt sig av webbsidan www.fullfoljdastudier.se?

Som framgår av figurerna nedan uppger en majoritet att de använt sig av webbsidan www.fullfoljdastudier.se. Enligt flertal respondenter används hemsidan som en kunskaps- och informationsbank. Vidare beskrivs hemsidan användas som stöd i bland annat kollegialt lärande, kunskaps spridning, och för att hålla sig uppdaterad i arbetet om fullföljda studier.

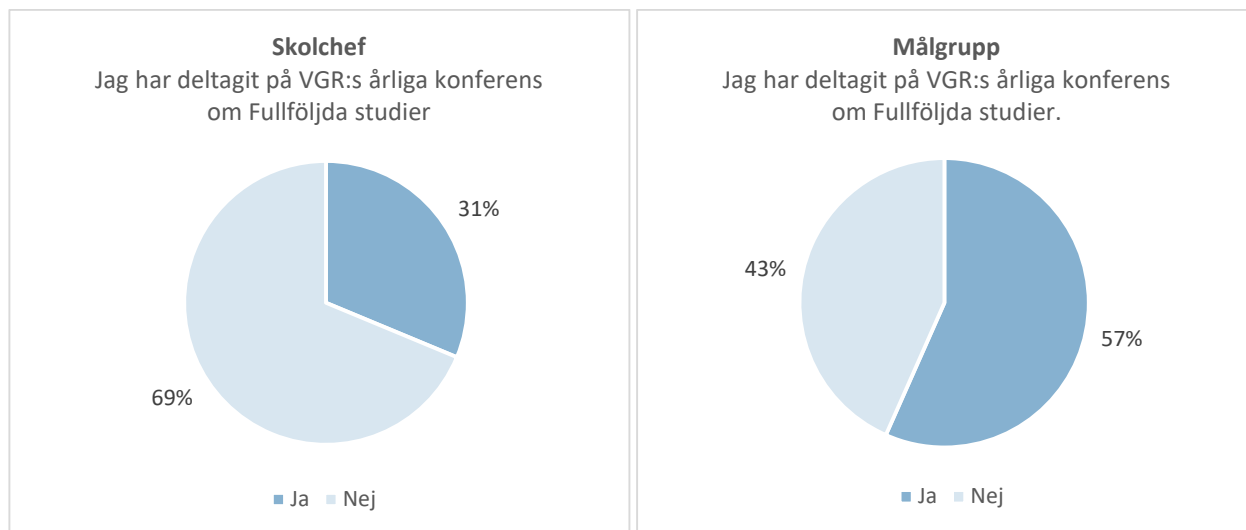

Figur 18: Målgruppernas bedömningar om i vilken utsträckning man använt sig av webbsidan www.fullfoljdastudier.se

I vilken utsträckning har man deltagit på VGR:s årliga konferens om fullföljda studier?

Som framgår av figurerna nedan uppger ungefär en tredjedel av skolcheferna att de har deltagit på konferensen, medan en majoritet av respondenterna i målgruppsenkäten anger att de deltagit.

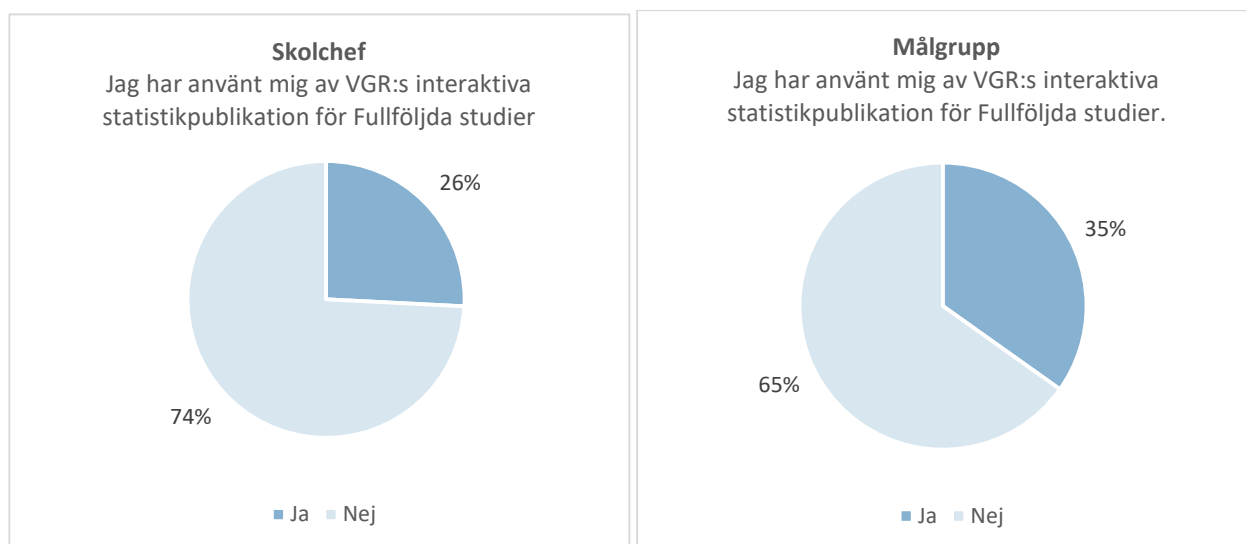
Skolcheferna talar om att konferensen bidrar till kunskap och omvärldsbevakning, men även till inspiration och hopp då den bland annat belyser goda exempel och erfarenheter. Målgruppen anger också att konferensen är en inspirationskälla som bidrar till ökad kunskap inom området samt ett forum att skapa kontakter och nätverka med andra aktörer.

Figur 19: I vilken utsträckning målgrupperna uppger att de deltagit på årlig konferens om fullföljda studier.

I vilken utsträckning har man använt sig av VGR:s interaktiva statistikpublikation för fullföljda studier?

Som framgår av figurerna nedan anger en majoritet att de inte använt sig av Västra Götalandsregionens interaktiva statistikpublikation för fullföljda studier. 26% av skolcheferna och 23% av målgruppen anger att de använt sig av statistikpublikationen¹.

Figur 20. Målgruppernas bedömningar om i vilken utsträckning man använt sig av VGR:s interaktiva statistikpublikation för fullföljda studier.

¹ www.vgregion.se/vg2030statistik

Ett fåtal respondenter bland skolcheferna beskriver i fritextsvar hur statistikpublikationen bidragit till nytta för dem genom användandet. Exempelvis blivit informerade genom tillgången till lättåtkomlig, relevant och framförallt jämförbar statistik. En respondent anger att det är ett bra verktyg att kommunicera med politiken.

Respondenter bland målgruppen beskriver i fritextsvar hur statistikpublikationen bidragit till nytta för dem. Exempelvis för att kunna jämföra och se hur utvecklingen ser ut i regionen och i kommunen.

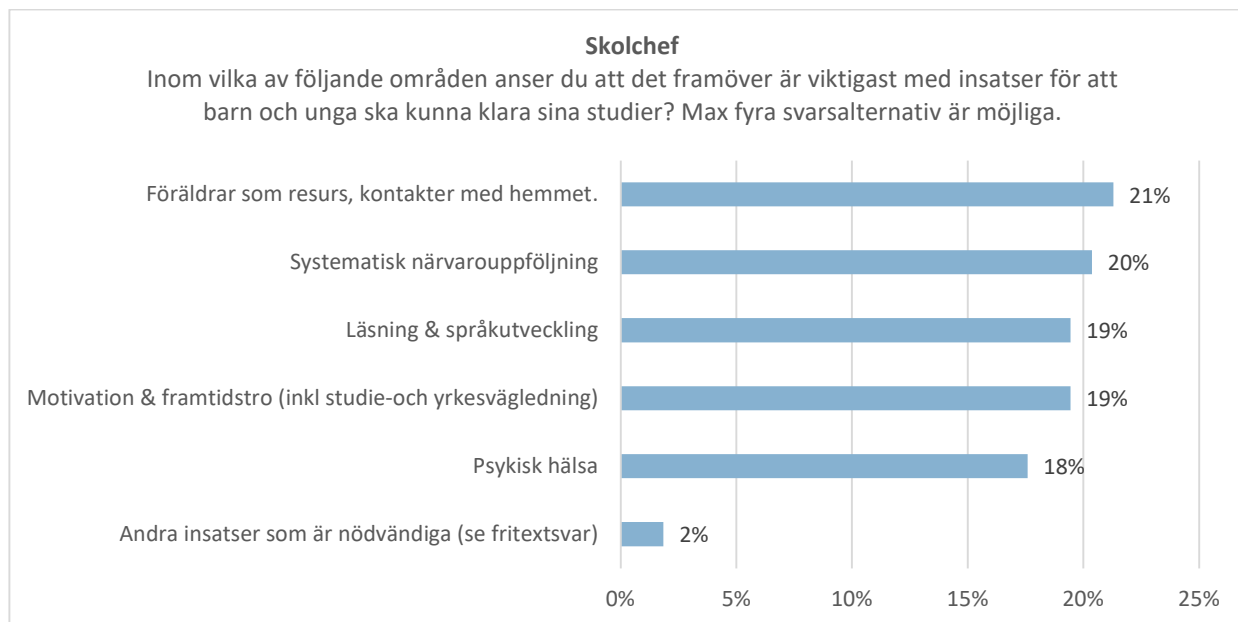
2.7 FRÅGOR OM FRAMTID OCH ÖNSKEMÅL

Vilka aktörer eller yrkesgrupper önskar man mer kontakt med framöver?

I en öppen fråga fick svar lämnas om det är någon aktör/yrkesgrupp som målgrupperna skulle vilja ha mer kontakt med än vad de i dag har. Av fritextsvaren ser vi att de aktörer som de idag samverkar mindre med och som har fångats upp i en annan fråga i enkäten också ofta är de aktörer som de önskar mer samverkan med. De aktörer som det kan handla om finns inom hälso- och sjukvården, men också myndigheter som Arbetsförmedlingen. Dessutom omnämnes en önskan om framtida kontakter med civilsamhället och näringslivsaktörer.

Vilka är de mest prioriterade områdena för insatser framöver?

Som framgår av figurerna nedan är det inte någon större skillnad på hur skolchefer och målgrupperna bedömer vilka områden som är mest prioriterade. Det är svårt att utifrån figuren kunna se någon riktigt tydlig trend, eftersom variationerna mellan områden är liten. Vad som ändå kan uppmärksammas är att föräldrar som resurs dock är ett område som uppges vara ganska högt prioriterat av både skolchefer och av målgruppen och att läsning och språkutveckling prioriteras lägre bland målgruppen jämfört med vad skolcheferna gör.

Figur 21: Målgruppernas bedömningar om mest prioriterade områden för insatser.

I den här frågan gavs också möjligheter till fritextsvar där uppmaningen var att ange om det fanns andra områden som de anser som prioriterade. Här var det inte ovanligt att sådant lyftes fram som insatser för att skapa ordning och reda och trygghet i klassrummen.

Vilka är de viktigaste orsakerna till att barn och unga inte fullföljer sina studier?

Skolchefer och övriga i målgruppen fick beskriva vad de anser är de viktigaste orsakerna till att barn och unga inte fullföljer sina studier. Av de öppna svaren kan vi se att det finns en ganska stor samstämmighet i vad som anses vara viktiga orsaker jämfört med vad skolchefer och målgruppen anser är viktigaste områden för insatser.

Det vill säga, sådant som psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) utmaningar, elevers hemmiljö och föräldrars roll och sådant som har med motivation anges återkommande som viktiga orsaker till att barn och unga inte klarar sina studier. De flesta av de öppna svaren om orsaker är kopplade till utmaningar hos individen. Men det finns också relativt många i målgruppen och bland skolcheferna som också pekar på att orsakerna går att finna i skolsystemet, hur man arbetar etc. Några uttryck för detta kan vara:

Orsaker kopplat till samverkan och koordinering...

Hos nuvarande huvudman (kommun) är samverkan mellan instanser (soc, Bup, polis mm) undermålig! Det behövs en bättre koordinering.

Samverkan mellan olika myndigheter är svagt eller används inte i full utsträckning utifrån problem med sekretess.

Samarbete och samverkan över gränserna, hur kan alla aktörer runt ett barn hjälpas åt? Vem håller ihop och hjälper barnet/ungdomen framåt när det inte fungerar? Kanske inte heller när det inte finns en förebild i hemmet som har förmåga att hjälpa till.

Orsaker som kan anges begränsa möjligheter till riktat stöd och tidiga insatser...

Möjligheter till anpassningar till elevers olika behov är starkt begränsade.

Det finns en resursbrist och det finns inte alltid kompetent personal som tar hand om eleverna (både ämneskunskap men även didaktiskt).

Problem upptäcks för sent – det är inte tillräckligt med "Tidiga insatser" i skolan.

För lite resurser till de skolor med elever med störst behov.

Orsaker kopplat till skolsystemet...

Det finns problematiska skolkulturer som inte gynnar elever som riskerar att barn och unga därför inte kan fullfölja sina studier.

Det finns problem med betygssystemet - utslagningseffekter med icke godkända betyg i grundskolan.

Skolan som system (läroplan, samma lösning för alla mm) är i sig ett problem.

Betygshets.

Brister i undervisning....

För stort fokus på digitalt lärande och eget ansvar för sin kunskap.

Brister i kvalitet i undervisningen.

Orsaker kopplat till relationer...

Brist på KASAM (Känsla Av SAManhäng, teori av Aron Antonovsky), viktiga relationer på skolan.

Bristande överlappning mellan föräldrars roll och kunskap och skolans roll och kunskap.

Relationer - skolorna behöver ha hög kontinuitet bland lärare och skolläring.

Barn och ungas mående och brist på betydelsefulla vuxenrelationer.

2.8 ÖVRIGA SYNPUNKTER

Respondenterna slutligen möjlighet att lämna övriga synpunkter, medskick till VGR och kommunalförbundet (kunskapsnoden) inför det fortsatta arbetet med att stötta barn och unga att fullfölja sina studier. Huvuddelen av fritextsvaren som lämnades här är sådant som är återkommande i tidigare fritextsvar, men här återges något av det som inte med tydlighet tidigare har lyfts:

"Ser fram emot att utbildningsinsatserna inom kraftsamlingen fortsätter. Ser fram emot flera workshops och fler föreläsningar med ett bra innehåll".

"Bra att fokus är på fullföljda studier ur ett hela samhällets perspektiv. Av vikt att inte enbart se skola som enda arena för andra yrkeskategorier och som en arena för att skapa ny samverkan och nya arbetssätt. Av vikt att freda skola som en fri zon för våra barn och unga där vi ska bedriva undervisning och inte exempelvis vård och behandling. Skolplikt ska värnas till förmån för undervisning för fullföljda studier.

"Fortsätt satsa på att utveckla fullföljda studier men även med fokus på att etableras på arbetsmarknaden genom korta utbildningsinsatser som ger arbete".

"Önskar större prioritering på de preventiva insatserna som behövs i skolan och i samverkan med vårdnadshavare.

"Att se varje människa och dess styrkor före svagheter".

3 BILAGOR

3.1 BIL 1. ENKÄT TILL SKOLCHEFER

3.2 BIL 2. ÖPPNA SVAR FÖR SKOLCHEFER

3.3 BIL 3. ENKÄT TILL MÅLGRUPPER

3.4 BIL 4. ÖPPNA SVAR FÖR MÅLGRUPPER

VI ÄR WSP

WSP är en av världens ledande rådgivare och konsultbolag inom samhällsutveckling. Med cirka 55 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Vi planerar, projekterar, designar och projektleder olika uppdrag inom transport och infrastruktur, fastigheter och byggnader, hållbarhet och miljö, energi och industri samt urban utveckling. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10-722 50 00
Org nr: 556057-4880
wsp.com

